

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa,

2018 -01- 03

Zespół Prawa Karnego

II.519.1231.2017.PS

**Pani
SSR Joanna Tertil
Przewodnicząca II Wydziału Karnego
Sądu Rejonowego dla Warszawy-
Śródmieścia
ul. Marszałkowska
00-517 Warszawa**

Z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie informuję, iż Rzecznik podjął działania w sprawie czynności podjętych przez Policję wobec uczestników pikiet antyfaszystowskiej w dniu 11.11.2017 r. w Warszawie, w tym zatrzymania i doprowadzenia do jednostki Policji około 50 osób, a następnie przetrzymania tych osób przez kilka godzin oraz prowadzenia czynności w sprawie dwóch z tych osób, wobec których policjanci powzięli podejrzenie o propagowanie faszyzmu.

Sprawa ta pozostaje w szczególnym zainteresowaniu Rzecznika, albowiem nie ulega wątpliwości, że doszło do ingerencji funkcjonariuszy publicznych w jedno z konstytucyjnych praw osób doprowadzonych do jednostki Policji, a mianowicie prawa do wolności osobistej. Bez wątplenia zatem wymaga wnikliwego zbadania, czy czynności policjantów stanowiły w istocie pozbawienie wolności, o którym mowa w art. 41 Konstytucji RP oraz czy w trakcie tych czynności zapewniono realizację uprawnień osób pozbawionych wolności, o których mowa w tym przepisie.

Prawo do wolności osobistej jest chronione także przepisami aktów prawa międzynarodowego, w tym art. 5 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Na temat zakresu art. 5 Konwencji wypowiedział się wielokrotnie Europejski Trybunał Praw Człowieka, który stwierdzał między innymi, iż element stosowania przymusu w związku z wykonywaniem uprawnień policji w zakresie przeszukania i zatrzymania wskazuje na zaistnienie pozbawienia wolności, niezależnie od krótkiego czasu stosowania środka (Foka przeciwko Turcji, § 78¹; Gillan i Quinton przeciwko Zjednoczonemu Królestwu², § 57; Shimovolos przeciwko Rosji, § 50³; oraz Brega i Inni przeciwko Mołdowie, § 43⁴). W sprawie Gillan i Quinton Trybunał zauważył,

¹ Wyrok z 24 czerwca 2008 r., skarga nr 28940/95;

² Wyrok z 12 stycznia 2010 r., skarga nr 4158/05;

³ Wyrok z 21 czerwca 2011 r., skarga nr 30194/09;

⁴ Wyrok z 24 stycznia 2012 r., skarga nr 61485/08

że pomimo że czas zatrzymania i przeszukania każdego ze skarżących nie przekroczył 30 minut, w tym czasie skarżący byli całkowicie pozbawieni wolności przemieszczania się. Byli zobowiązani do pozostania w danym miejscu, poddania się przeszukaniu, a gdyby odmówili, zostaliby zatrzymani i aresztowani przez policję i postawiono by im zarzuty. Ten element przymusu decyduje o pozbawieniu wolności w rozumieniu art. 5 ust. 1 Konwencji (zob. Gillan i Quinton przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, § 57). Podobnie w sprawie Shimovolos przeciwko Rosji (§ 50) skarżący został zabrany na komisariat pod groźbą użycia siły i nie miał możliwości opuszczenia komisariatu bez zgody funkcjonariuszy policji. Trybunał uznał, że istniał element przymusu, który, niezależnie od krótkiego czasu zatrzymania, był decydujący dla pozbawienia wolności w rozumieniu art. 5 ust. 1 Konwencji.

W toku podjętych działań Rzecznik uzyskał od Komendanta Stołecznego Policji informację, z której wynika między innymi, że do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia – II Wydziału Karnego przekazane zostały zażalenia na zatrzymanie złożone przez 36 osób, które z pikiety przy ul. Smolnej zostały przewiezione do Komendy Rejowej Policji Warszawa I przy ul. Dzielnej 12. Niezależnie od tego do wiadomości Rzecznika wpłynęło zażalenie na zatrzymanie złożone przez p. Adama Czerwońca.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o obecnym stanie postępowań w przedmiocie wskazanych wyżej zażeń na zatrzymanie, a jeśli w sprawach tych wydane zostały orzeczenia – o nadesłanie kopii tych orzeczeń.

NACZELNIK Wydziału do Spraw Postępowan Obywatelskich

Piotr Sobala